

Nem mi mondjuk,
hanem a megelégedett vevők:

Katz szövetek

minőségben, szépségben utólérhetetlenek,
árai legolcsóbbak!

ket. A világ szimpátiája a zavargások áldozatai mellett nyilatkozik meg.

A KOLONIAKON NYUGALOM VAN

Dacára annak, hogy az arab agitátorok azon mesterkednek, hogy a zsidó kolóniák ellen hangolják az arab fellahokat, mostanig nem történt támadás a zsidó kolóniák ellen. Az arab uszítók azaz agitátorok, hogy Natania környékén zsidók felgyújtottak arab falvakat. Umkhalad arab falu lakosságát arra akarták tüzezni, hogy vonuljanak a zsidó kolónia ellen, de a falusi lakosság kijelentette, hogy ők mindig bé-

cességben éltek a zsidókkal és ezután is úgy akarnak velük élni.

Petah Tikvában foglalkoztatott arab munkások sztrájkolnak, míg Chederában felvették a munkát, de később az uszítók erőszakossága folytán újból beszüntették.

ZAVARTALAN A FORGALOM

A vasúti forgalom Jeruzsálem és Jaffa között zavartalan volt a zavargások ideje alatt is. Rendőri készültség kíséri az egyes vonatokat. A zsidó autóbussz vállalkozók autói zavartalanul kölekednek Tel-Aviv és Jeruzsálem között.

Az áldozatok névsora

Azok a szerencsétlenek, akik a német pénzzel felingerelt arab huligánok fegyvereinek áldozatai lettek, a következők: Israel Przygoda 25 éves ügyvédjelölt, Eliezer Bistszyckv gyáros, Shttkovitz — Chaim Kornfeld kőművest jaffai munkahelyén ölték meg, Mordechai Friedmann tanuló, Mikveh Izraelben, David Schmakadal, elektromontőr, munkahelyén ölték meg Jaffában, Chaim Szeszegoda, Izrael Frenkel, Chaim Chezkewitsch, Slomo Marson, Selig Lewinson a sechunat tikvai elővárosból Tel-Aviv, Jehuda Simantov 60 éves magánzó, Chaim Kischler 36 éves és Slomo Garbi jemenita zsidó.

Tizenegy merítve neve lett eddig ismeretes, akiknek neveit itt felsoroltuk. Sajnos még vannak mások is, akik estelek az új haza építése közben. Egy gonosz kor áldozatai ők, akiket a gyűlölet juttatott el időnek előtte arról a magasztos posztról, amelyet egy nép országépítési géniusza jelölt ki számukra. Vérükkel áztatott, megszentelt föld, új erőt kap az ártatlanul kiontott véruk által, amelyen fel fog épülni a világ zsidóságának örök és remélhetőleg nyugodt otthona. Legyen emléküik örökké áldott.

A klar-sabai áldozat is zsidó volt

Héber lapok jelentései szerint a Kfar Szabai mellett megölt két arab támadó csempész voltak, akik bosszúból lökték le a két arab munkást, mert azok feljelentették őket a rendőrségen. Ismeretes, hogy ez a gyilkosság volt az ürügy a jaffai agitátoroknak a zendülések ki-robantására.

Kiderült a nyomozások során, hogy a klar-sabai gyilkosság áldozatai közül az egyik nem arab, hanem zsidó volt: egy egyiptomi bevándorló, akit Mordechai Almaninak hívtak és csak arab kinézése miatt történt a félreértés. A jaffai mohamedán temetőbe földelték el, ahonnan valószínűleg átvászik majd a zsidó temetőbe.

A LEVANTE-VASAR ELŐKEZÜLETEI ZAVARTALANUL FOLYNAK

A csehszlovák-palesztinai kereskedelmi kamara jelentése szerint Tel-Avivban tökéletes a nyugalom és a vásár előkészületei zavartalanul folynak. A VII Levante Messe a jelzett időben megnyílik. A csehszlovák kormány szép pavilont épített és megbízta dr. Turnowsky miniszteri tanácsost az ügyek intézésével.

800 ZSIDÓ BEVANDORLÓ ERKEZETT HAIFÁBA

Haifa. A „Kosciusko“ és a „Jerusalemme“ hajók 800 bevándorlót fedélzetükön kikötöttek Haifában, mert a tüntetések miatt a Jaffában való kihajózást a hatóságok betiltották. A kihajózás után a bevándorlók különvonaton Tel-Avivba utaztak.

A JEWISH AGENCY NYILATKOZATA

A Jewish Agency hivatalos nyilatkozatban megállapítja, hogy a országban teljes rend és nyugalom van. Ugyanakkor hivatalos jelentésben a kormány is a zsidókkal szembeni politikai

politikát megállapítja, hogy bizonyos arab körök zsidóellenes propagandája felelős az eseményekért. Egyidejűleg felhívást intézett a Jewish Agency a világ zsidóságához, amelyben felhívja a zsidó népet minden rétegét, hogy fogják össze erőiket a palesztinai zsidó pozíciók erősítésére.

SIR ARTHUR WAUCHOPE FŐKORMÁNYZÓ NYILATKOZATA

A fő kormányzó magához kérte az arab vezetőket. Az arab delegáció tagjai a következők voltak: Ragheb bey Nashasibi, Jamaal al Hussein, Abdulláh Atif Szelah és Yakoub Hussein. A fő kormányzó kijelentette, hogy rendkívül sajnálatos és a megtörtént szomorú események és felkéri az arab vezetőket, hogy befolyásolják az arabokat oly irányban, hogy a jövőben szűnjenek meg a rendbontási kísérletek, amelyek emberéletben vagy vagyonban kárt okozhatnak. A megzavart békés építés jövetelelhetetlen kárt okoz az egész lakosságnak, fajra és felekezetre való tekintet nélkül.

Moses Shertok, a Jewish Agency politikai osztályának vezetője nyilatkozatot adott a Havas újságosságnak tudósítójának:

— Semmi sem félemlítheti meg a zsidókat, akik tudatában vannak annak, hogy politikai előítéletek fölött győzedelmeskedni fognak a gazdasági tényezők és az arabok el fogják ismerni a két nép egyenlő státuszát Palesztinában. Csak ezen az áron lehet politikai béke közöttünk.

TEL-AVIV VÁROSI TANÁCSÁNAK KÖVETELÉSEI

A tel-avivi városi tanács szerdán memorandumot nyújtott át Crossbie kerületi kormányzóknak, amelyben kéri, a teljes élet- és vagyonbiztonság garantálását. Nyomja el a kormány az érdekekben a zsidóellenes propagandát.

Vonják felelősségre a felkelés bűnöseit. A városi részletes segélyben a Jaffából és az elővárosokból elmenekült zsidókat, akik jelenleg Tel-Avivban tartózkodnak. A memorandum kéri, hogy 3500 jaffai zsidót helyeztek el a tel-avivi középületekben és magánházakban.

Az arab vezetők által proklamált sztrájk csak részben sikerült. Haifában bezárt ugyan az arab üzletek nagyrésze, a kikötőben azonban a vartalanul folyik a munka. Jeruzsálemben általában nincsen visszhangja a felhívásnak. Nablusban bojkottot hirdettek a zsidók ellen.

MIT IR A SAJTÓ

A palesztinai héber sajtó méltóságát teljesen viselkedik a zavargásokkal kapcsolatban. Így a Haarec és Háboker héber lapok nemcsak az arabok felett mondanak ítéletet, de elítélik a zsidó tüntetőket is. A Davar című munkáslap a revizionistákat okolja a pénteki zavargások miatt. A Davar egyébként éles kritikát mond a kormány felett is. Meir Grossmann a Judenstats-partei vezetője lapjában a kormányra hárítja a felelősséget a zavargások miatt és kijelenti, hogy hivatalos körök arabok politikájára bírítják fel az arab agitátorokat a tömeg lázítására.

A német néci-sajtó a zavargásokat az újabb antiszemita propagandára használja fel. Az „Angriff“ azt írja, hogy Anglia nem bántja a zavargásokat, mert elégedetlen a zsidó politikával. — Vannak cionista sajtóhangok, amelyek Olaszország kezét látják az eseményekben.

A Times, a legtekintélyesebb angol lap csak az események regisztrálására szorítkozik. Párisi lapok viszont nyíltan írják Németország szerepéről. Megírják, hogy noha anélkül a zavargók inzultáltak, addig a lázadó csapatok Doehl német konzul autóját szabadon engedték, mikor meglátták rajta a horogkeresztet lobogót.

Benes a csehszlovák köztársaság elnöke támogatja a cionista célokat

Prága. Dr. Benes, a köztársaság elnöke pénteken fogadta a csehszlovákiai Zsidó Párt és a Cionista Szervezet delegációját dr. Angelo Goldstein vezetéssel. A delegáció üdvözlésére a következőket mondotta az elnök:

— Önök jól tudják, milyen politikát tenuszítottam külügyminiszteri működésem alatt a zsidó reneszánsz mozgalom iránt. Biztosítottam Önöket, hogy ezt a jövőben is megteszem, új hivatalomban is. A palesztinai Zsidó Nemzeti Otthon megteremtése kedvezően fogja befolyásolni a világ zsidóságának helyzetét.

Ezután emlékiratot nyújtott át a delegáció, amelyben a zsidóság szükségleteit és kívánásait sorolja fel.

Itt említjük meg, hogy április 29-án a tel-avivi mintavásár megnyitására előestéjén „Csehszlovákia üdvözlő Palesztinát“ címen előadás lesz cseh, héber és angol nyelven, a csehszlovákiai rádióban.

Ez a reklám!
Egy fényképezőgép 225 lei
6x9 és 4 1/2 x 6 cm. azaz kettős képméretre.
Garantált minőség!
Egy tekerős papírfilm 8 felvételre (120-as) és 8 képpel együtt csak 45 lei

Oradea Str. Episcopul Ciorogariu Nr. 1.
Használja ki ezen rövid ideig tartó reklám-
árusítást.

Magas árérték veszek aranyat, ezüstöt és
brilliantot bármilyen mennyiségben

HERBST ékszerárúház
Oradea, Buiv. Regele Ferdinand 3.

Cuba kilép a szivarskatulyából...

JUDEÓK és EVREÓK

Hogyan él tizenötezer zsidó Cubában? — Mi a különbség a „Judeók“ és „evreók“ között — A cubai zsidóság társadalmi elhelyezkedése — A cubai istentelenek — A német horogkereszt agitációja — Kol-Nidre bál és egyebek
A „Népünk eredeti riportja —

Az Antillák legjelentékenyebb szigeteiről Cubáról és Portorikóról, egészen a közelmúlt időkig az európai polgár mindössze annyit tudott hogy tropikus éghajlata alatt teremnek az illatos dohánylevelek. — E fínom tájékozatlanságot azonban széjjel lökték pár évvel ezelőtt azok a gépfegyver töltések, amelyek Habana márványpalotái között szoláltak meg és hangjuk eljutott az európai kontinens minden irányába. A világ felfigyelt és rájött hogy tul az illatos szivarokom Cubában társadalmi és nemzeti erők állanak élesen szemben egymással, amelyek — korszerűen — szintén fegyverek halálos lángja mellett szólnak bele a történelem mai, dramai fordulataiba. Szertefoszlott a színes képelet-költemény és helyét durva valóságok töltötték be. A szivaroknak itt már alig jutott hely. Az illatos dohánylevelek helyett inkább puskapor perzselő szaga érzett és feltűnően ismerős hang jutott el Habana csillogó utcáiról hozzánk: „KI AZ IDEGENEKKEL!“ — Valóban, mintha már halottunk volna erről itt mifelénk is? Mintha nemcsak az Antillák hullámokkal szegélyezett partjairól indult volna el a hang, hanem Nyugaton, Keleten és azokon és Délen egyaránt ismerősen cseng.

Pedig Cubában igen nehéz volna megállapítani, hogy ki az idegen és ki a bennszülött. — Az óslakó rézbőrű indiánok már alig vannak a szigeten képviselve. A hódító spanyolok tartanak igényt arra, hogy bennszülötteknek tartásuk őket, ami nem is egészen alaptalan, mert századok óta laknak ezen a földön. Az egykori „színes“ szigeten ma 4 milliónyi lakosság 70 százaléka fehér és mindössze 30 százaléka színes. Ezek között viszont minden árnyalat képviselve van. Ki tehát az idegen? És ki a bennszülött??

Előkelő erdélyi zsidó kereskedővel alunk szemben, aki röviddel ezelőtt tért vissza erről a különös földről és ő adja meg a feltett kérdésre az egyetlen elfogadható feleletet: — mindenki idegen, akinek nincsenek részvényei a dohány és cukoriparban nyeken. De az idegenek között is vannak kategóriák...

MI A KÜLÖNBSÉG A JUDEO ES EVREO KÖZÖTT?
Most már nyugodtan átadjuk a szót a cubai ismerősünknek, akinek módfelett kü-

lönös elbeszéléseit eleinte hitetlenkedve fogadjuk, de a tények ereje lassan meggyőző bennünket ennek a spanyol szellemi örökséggel telített földnek fantasztikus bűncselejtéről. — Holzer Leopold saturday ke resedő beszélt a következőket:

— Cubában mintegy 15.000 zsidó lélek él, ezeknek a legnagyobb része azonban a fővárosban Habanában telepedett le. Amíg itt Európában ez a szó, hogy: zsidó, meghatározott felekezeti kategóriát fejez ki, addig Cubában, két teljesen ellentétes meghatározás van forgalomban: a judeo (ejtsd: hudeo) és az evreo. Itt ez a különbözőség talán a zsidó és izraelita fogalomnak felel meg, Cubában azonban merőben ellentétes fogalmakat társít a megkülönböztetés.

— Cubában életével játszana az, aki judeonak mondaná magát, vagy szemébe ne vetnének, hogy hazudik... Talán a spanyol anyaföld közepkorából mentődött ide az ez a szó, mert értelme valami földöntúli gonosz ságot asszociál és körülbelül annyit jelent, hogy: ördög! A judeonak a cubai spanyol hite szerint szarvai vannak és az emberek megrontására tör. — Az evreo viszont egészen más. Őt épen olyan békés jóra való polgárnak tartják, mint önmagukat. Az evreoval szívesen barátkoznak, de a judeo említésére megremegnek az apró gyermekek és elborul a felnőttek tekintete....

— Ha mégis megkérdezzük bármelyiket is, hogy találkozott-e már életében Judeoval, a borzalmas szörnyeteggel, valamennyi fejét fogja csóválni: — Oh nem, de őrizze meg őt a gondviselés, hogy valaha utjába akadjon.

— Nyilvánvaló tehát — vetjük közbe hogy csak régmúlt idők babonás hitével állunk szemben, amelynek semmi káros követelménye nincs többé a cubai zsidóságra, hiszen őket evreonek tartja a lakosság?
— A kérdés indokolt — mondja cubai ismerősünk. De koránt sínes ma már így...

Hosszu ideig a judeo (hudeo) valóban szimbólikus gyűlölet tárgya volt csupán — Mindössze husvétü körmenetek során gyul tak országzerte máglyák és itt égették el egy-egy kitémött judeot. A tömeg körülán colta a tüzet és ujjongott a judeo megsemmisülésének. Ez eddig tényleg csak szimbó lum volt és nem érintette a cubai zsidót, az evreot. A spanyolok csak képzelt rémekkel harcoltak és számoltak le. De ma már...

Buziás gyógyfürdő (Román Neuheim)

Természetes, páratlan szénasavas, radioaktív sós, vasas forrásvizekkel. — Biztos gyógyhatás, Szív és vérkeringési zavaroknál, szervi elhízása érelmeszesedés, vesebail, vérszegénység, izomcsúz, hólyaghurut és kimerültes idegesség esetén. Női betegség a változatos zavarok, fertőző betegségek, mérgezősek nyomán fellépett idegbajok (Tabes) eseteiben a legjobb eredménnyel. — Ivókurák, szakszerű orvosi kezelés. Kiténő konyha, elsőrendű szállóak. Diétás penziók mérsékelt árakkal. Modern napfényes uszoda. A CFR. vonalain utazási kedvezmény. — Állandó katonazene. Pausálkurák az „Europa“ átzási irodák útján. Fürdőidény május 15-től október 1-ig. Prospektust, felvilágosítást küld Muschong Buziás Gyógyfürdő R. I.

Fürdőigazgatóság Buziás, Bánát.

KOPROL

az egész világon ismert
cukoroldásos szivarszálák
Kitevőbb ellenszere a
ROSSZ EMESZTÉS-
NEK, a MIGRÉNNEK,
SZÉKREKEDÉSNEK,
LENESZTÓ szorvók
INFERCITOTANAK

A HOROGKERESZT MEGJELENIK A CUBAI PARTOKON

Ismerősünk megdörögnyit, ózses bajszát és bizar mosoly jelenik meg a szajszögletében: — Nyilván Ön is halott már a horogkereszt világharpropagandáról? Igen igen hamar eljutott hozzánk is, és legfőbb feladatának tekintik, hogy „felvilágosítsa“ a cubaiakat a judeo és evreo azonos jelentéséről. Megmagyarázzák, hogy a szarvak nélküli evreok is ördögi gonoszokdással törnek a jámbor keresztények megrontására. Az evreok csak azért rejtik el igazi lényüket, hogy így hatékonyabban ronghassák meg a derék spanyolokat. A judeok és evreok tehát egyaránt zsidók....

— Lehetőséges-e, hogy századunkban, mely büszkén nevezi magát a felvilágosodás korának, felnőtt emberek ilyen átlátszó mé sének hitelt adjanak? — kérdezzük indokolt csodálkozással.
— A horogkereszt propaganda nem válogatós az eszközökben — mondja. És ne legyen naiv uram! Gondoljon csak arra, hogy itt Európában még ma is hatékony érv: a vérvád....

KALAPOSAK ÉS KALAPNÉLKÜLIEK

— Most már tudjuk, hogy mit tart a cubai a judeo és evreo felől. Milyenek azonban valójában? — kérdezzük.

— A cubai zsidó talán még különösebb, mint ahogy azt a bennszülött spanyol hiszi. Habanában igen sok zsidó templom van, amelyek különösen az ünnepek alkalmával teljesen megtelnek. Olyan értelemben azonban, mint itt nálunk nem lehet hitközségi és egyházi életről beszélni. A vallásos szellem csak kívülről érinti az ittélő zsidó csoportokat, anélkül, hogy bensejébe is áthatná őket. A legalapvetőbb különbség a habanai zsidók között, hogy kalapos, vagy kalap nélküli zsinagógában járnak-e.

Az utóbbiak sem tartják rosszabb zsidóknak magukat, mint a kalapban imádkozók. — Talán legfelélmelőbb és legcseggőbb áhitat a török zsidók habanai zsinagógájában van, akik eszokott ajkakkal és dermesztő csendben mondják el imáikat. — Ritusuk szerint bűn minden feltörő hang, mely profanizálja az áhitat lenyigöző szentjét. Csak előimádkozójuknak van megengedve, hogy halk nyöszörgéssel jelezze az ima menetét....

A DAC SZEKTÁJA

A legkülönösebb csoportosulás a habanai „kulturszövetség“, amely lényegében zsidó atheistákból áll, de olyan kinosan szimontartanak minden zsidó szokást, ünnepeket, jellegzetességet, — és olyan pontosan mindenek az ellenkezőjét csinálják, hogy az már túlmegy a vallási közömbösségen, vagy a szokványos hitetlenség határain. Ez már újra egy szekta, melynek legfőbb témája: a dac!

Jomkipur előestéjén a szövetség tagjai valamely zsinagóghoz közel lokálnak, bált rendeznek, az ugynevezett: KOL-NIDRE bált.

Hogy azonban nem tudatos atheistákról van szó, azt akkor tudtam meg, amikor a kulturszövetség egyik vezetőjének feltettem a kérdést: — Ha Önök hitetlenek, miért nem

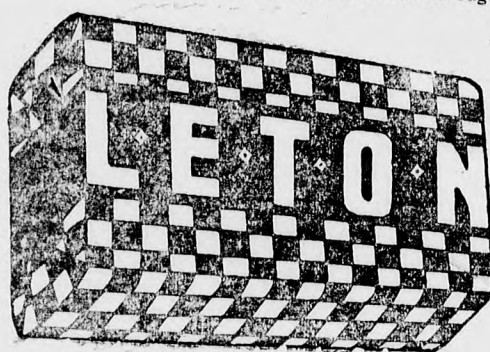

A gondos anya kötelessége elősegíteni azt, hogy gyermekeinek fiatalos arcboréit megőrizze!

Tudományos megállapítás, hogy a szép, hamvas női arcbor a gyermekkor gondos ápolás eredménye. Tegye tehát minden gondos anya lehetővé, hogy a gyermeke bőre ne veszítse el harmatoságát és háját...

Szabály: Esténként mossa arcát a LETON szappan-krémcserű habjával. E gyöngéden ható krémes habot hagyja arcon néhány másodpercig. Utána öblítse le bő melegvízzel, majd közepes meleg vízzel. Ez az egész! Másnap reggel friss, bárszónosan féde arcát fogja a tükörben mosolyogva üdvözölni.

Ezen módon kezelje az arcát, többet ér, mint bármilyen kúra, különösen, ha este lefekvés előtt alkalmazza. — A LETON szappan hatalmasan felszívja az arcáról a LETON arccel LETON puder és LETON arccrème.

Kapható 22 lejtért minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszerüzletben, valamint a fővárosban Parumeria Royal Oradea és a vidéken Vulturul Negru.

Eljegyzés, Krausz Izrael báiaimarei fő-rabbi leányát, Tirát eljegyezte, Paneth Albert rabbi (Aiba Julia.) A főrabbi családi ünnepén a báiaimarei hitközség előjárósága is részt vett Hirsch Jakab enök vezetésével...

A bukovinai zsidó hitközségek szövetségének alakuló közgyűlése. Cernauti, A napokban Cernautilban folyt le a bukovinai zsidó hitközségek szövetségének alakuló közgyűlése, amelyen számos delegátus vett részt.

Nyári fűző és melltartó különlegességek Fuchs Manca fűzőszalonban Oradea, Piata Mihai Viteazul 11/a.

36.000 német zsidó vándorolt eddig Palesztinába. New-York, Az United Palestine Appeal közli azok számát, akik a legutóbbi három évben vándoroltak ki Németországból Palesztinába. Ezeket a számokat a német zsidók elvándorlási irodája állította össze.

Lupu lapjának meglezések a Harmadik Birodalom romániai megbízottjáról. Bucurestiből jelentik: A bucurestii rendőrhatalóságok házkutatást tartottak Witzleben bárónál, a német-országi Dresdner Bank bucurestii fiókjának igazgatójánál, mivel alapos gyanúok merültek fel, hogy az a bizonyos tízmilliárd márka, amelyet Hitlerék a romániai propagandára fordítottak, az igazgató utján áramlott be az országba.

Egy „A” jelzésű Cur Salom parcella eladó. Értkezhetni Dávid Dezső borkereskedőnél Odorheiu.

Egy üzleti szerződést megsemmisítettek Németországban, amiért egy árja üzletet adott át egy „voilblut” zsidónak. Hamburg. Mult év novemberében egy hamburgi kávéeladással foglalkozó árja cég tulajdonosa eladta üzletét egy zsidónak, akinek megengedte, hogy az üzlet tovább vezesse a régi cég alatt.

Jorga és Nistor miniszter egy emlékünnepélyen, amelyet egy zsidó tudós emlékére tartott a román királyi akadémián. Bucuresti. A nemrégiben Berlinben elhunyt híres romániai származású Heiman Tiktin filológiai professzor emlékére a román Akadémia emlékünnepélyt tartott, amelyen a román közélet számos előkelősége is megjelent.

Mindenkinek tudnia kellene, hogy zseumas és kőszvényes bántalmaitól vagy fejfájástól hamar és olcsón szabadulhat, ha Togalót szed. Togal oldja a húgysavat, az emberi szervezetben képződő ezen mérgező anyagot s ezzel által gyors és tartós gyógyulást érhetünk el.

Hull, amerikai államtitkár levele Wise rabbihoz. New-York, Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyi államtitkára dr. Stephen Wise főrabbihoz levelet intézett, amelyben megemlékezik arról a törekvésről, amelyet abban az irányban fejt ki az amerikai zsidóság, hogy három és félmillió dollárt gyűjtjön össze az európai zsidóságnak, hogy azzal elősegítse kivándorlásukat Palesztinába.

Sportemberek figyelmébe!

Rakettek, tenn szlabdák, ping-pong és futball-cikkek. Legújabb lényképezőgépek és ilmek és az összes

sport-cikkek nagy választékban, kiváló minőségű olcsó árakkal. Kaphatók:

LEONARDO rádióüzlet, Oradea. Avram Iancu ucca.

Az emberi szervezetben is van munkamegosztás

Az élő testben minden szerv és az ezen szervet alkotó millió és millió sejtcske — csak azt a munkát képes elvégezni, amire berendezett. Vannak izomszövetek, idegszövetek, vérszövetek, csontszövetek, a máj sejtjei stb. stb., valamint az ezen sejtek által alkotott szövetek. A szövetek alkotják az idegrendszert, izomrendszert, véredényrendszert ezekből rekrutálódnak aztán az egyes szervek, amelyek mindegyike bizonyos meghatározott munkát végez.

A világhírű „GASTRO D” gyógyszer, amely kimondottan a központi és a vegetatív idegrendszerre hat, rövid kúra után megszünteti a migréneket, ideges gyomor-baj, álmatlanságot stb. — Sőt 10-15 éves gyomor, epe, vesé és májbajokat is tökéletesen gyógyít.

„GASTRO D” kapható a vezérkiviselőnél: Császár E. gyógyszerár Bucuresti Calea Victoriei 124. Vidékre lei 130 utánvétellel küldi.

3 kell a kisbabának: 5 nőpor, krém, szappan de az Hofér legyen!

Abdul Hamid örökösai palesztinai földet követelnek. Tel-Aviv. Abdul Hamid szultán örökösai perelik a palesztinai kormányt azon földterületek visszaadásáért, amelyek a volt szultán nevén álltak. 4500 dunam föld birtokjogáról van szó. A pernek azért van rendkívüli fontossága, mert ez ugynevezett „próbaper”, amely ha eredményes lesz a szultán örökösinek, akkor több százezer dunam földet perelhetnek vissza a szultán örökösök. Legmegelőlegebbnek éppen ezért azt tartják majd, ha meggyeznének velük, olyképpen, hogy bizonyos összegeket kapnának a földek hozadékából. Ezek a kérdések különben a Népszövetségben kívül számos nemzetközi bíróságot is foglalkoztattak, azonban ezek mint illetéktelenek nem hoztak ítéletet.

Elegáns és takarékos hölgyek modern formájú, melltartó, princesst csak! Kováts Sándornénál. Nilgess-telepi rendelnek, mert egyéni leírásuk dolgozik, jó munkát ad. Az alakot teljesen átformálja még rendelkezése esetében is. Kívülről kiszolgálást nyújt. Ezt a nála rendelő hölgyek nagyon jól tudják s ezért fordulnak hozzá bizalommal nehéz problémáikkal is.

Eljegyzés, Goldstein Matild urleányt, Marghitáról eljegyezte dr. Balajti Andor orvos. Valea lui Mihai. Minden külön értesítés helyett.

Barátság szerződés és katonai konvenció jött létre Irak, Jemen és Ibn Saud király között. Jeruzsálem. Hosszas tárgyalások után barátság szerződést kötöttek Irak és Ibn Saud király. E megállapodás szerint a két ország között megszüntetik a vámokat és az utlevélkényszert. — Megállapodtak abban is, hogy külső támadás esetén egymást támogatni fogják. A két ország vezetői közös iskolaprogrammot is állítottak össze. A békes megegyezés hosszabb időre tartó ellentétnek vetett véget. A közvetített Anglia vállalta a jórészt neki köszönhető megállapodás létrejöttét. A hírek szerint Jemen királya is csatlakozott a két állam fenti megállapodásához.

HETI GLOSSZÁK

Sir Neill Malcolm hornírsága

Talán nem is szabadna egy „Szór”-ról így írni nekünk. Egy ilyen magasrangú angol hivatalnokról, aki jelenleg a menekült ügyeket intézi Genfben, legutóbb Palesztinában járt, ahol tárgyalta a főkezmányzóval is. Es tárgyalta Ben Gurionnal és Dr. Artur Rupjannal is, akik a cionista executive nevében jelentek meg nála.

Naiyon megvitatok elégedve — mondta az október főherceg, amikor a régi világban kitértette megszólításával a szegény magyar potentátokat. Ő is így mondotta, az angol kreten is, amikor kijelentette, hogy minden nagyon szép amit látott és dicséri a zsidókat. És most figyeljük jól meg hogy milyen konzekvenciákat von le belőle egy ilyen menekültügyi Sir Neill Malcolm. Azt mondja, hogy annyira meg van elégedve a palesztinai viszonyokkal, hogy oda nemcsak zsidó, hanem más német menekülteket is le kellene telepíteni.

Kacagni, de dühvel keserűen kell kacagni azon amit ez az angol ur mond. Zsidó vér és zsidó pénz, zsidó verejték és zsidó kincsek és jajlok között épült fel Palesztina és akkor ez a sok heroiikus önfeláldozás arra lenne jó, hogy azokat is befogadják, akik nemet és antiszemiták ugyan, de jelenleg nem szimpatizálnak a hitlerista rezsimmel. Még jó, hogy nem szólította fel a zsidókat, hogy segítsék elő a nem-zsidó német menekültek bevándorlását Palesztinába. Illetőleg valahogy ezt is mondotta a Jewish Agency

küldötteinek. Hát nem lenne jobb, ha egy ilyen „föbízot” előbb jól informálna magát és nem merne rövid pipájával, knickerbockerjével és még rövidebb öszével, a menekültek ügyét rendezni a világon.

Mi azt hisszük, hogy nem olyan bornírt ez a Sir Neill, mint amilyennek teteti magát, rá is el lehet mondani: er macht sich tammisch....

Egy magyarországi kiváló hitközségi elnök

Kiről is lehetne szó? Nincs sok közöttük, akire ezt nyugodtan rá lehetne olvasni. dr. Biedl Samu a szegedi hitközség nagy szerü enöke azon kevés kivételek egyike aki józanul és nyíltan látja a zsidóság útját és érzi azt is, hogy nagyon sokszor tévutaton jár a magyarországi zsidóság. Ezért megérdemli, hogy az utóállamok zsidósága is olvassa elnöki jelentésének azokat a részeit, melyek ezt a magasabb és tisztultabb fel fogást reveltálják.

Például: egyik helyen ezt mondja dr. Biedl elnök:

„A régi zsidók jogok nélkül és a jog utján haladtak előre, hogy a jogok teljességét megszerezzék. Mi teljes jogaink birtokában voltunk, az államnak minden polgárnak egyenlő jogu polgárai. Ma, sajnos, elődeink megfordított útját járjuk. Teljes joguságunk lassanként nyírálódik és aragóik előrehaladnak a jogok útján, nekünk ön védelmi harcot kell folytatnunk azért, hogy jogainkból minél kevesebbet vegyenek el. Így beszélt Biedl, okosan, bátran és

Most igazán NIVEA-val a levegőre és napra. Felhára az ablakok, Kinyílnak a szívek, Megjött a tavasz.

A PÓK

Írta: Saul Csernichowsky

A nagy város szélén egy kertes szegény kis viskót épített magának. Családjával itt lakott ő nagy nyomorúságban. A házikóba egy napon beköltözött egy pók. Bevonult a sarokba és ott hálót szőtt magának.

A házikóban kevés volt az enivaló, a nál több az éhes száj. Kevés volt az étel, a radék is, de legyekben megsem volt hiány. A pók hálójába sovány kiéhezett legyek kerültek. A póknak tehát sok legyet kellett hálójába keríteni hogy jóllakhasson. Ha jólakott elvonult egy sarokba és elgondolkodott.

Bármit csinált is ez a szegény kertész — töprengett magában — miattam csinálta. Agyagot gyurt, köveket gyűjtött, bevonta azokat málterrel, házat épített, tűzhe lyet rakott, fát hasogatott, ebédet főzött, amelyre csak azért gyűlték a legyek, hogy jóllakhassam.

Mikor idáig jutott gondolataiban a pók elfrádát és szépen elaludt.

Egy reggel megjelentek a ház előtt a királyi szolgálói élőkön egy tisztell. Felmérték a kertész telkét, karókat vertek a telkébe és ámi kezdtek. A szegény kertészt kikergették a lakásából, cök-nökjait és szer-

számait pedig kidobálták az ablakon és az ajtón. Azután kőművesek jöttek, építeni kezdtek és csakhamar felépült a telken a királyi gyönyörű palotája. Halastavat is ástak és berendeztek egy gyönyörű parkot is. A pók ottmaradt a házikóiban, most jobban ment a dolga több enivalóhoz jutott. Nagy szolgasereg forgolódott a palotában és enivaló bőségesen volt. A rengeteg ételmaradék felett légyrajok nyüzsgöttek, amelyek végül is a pók hálójába kerültek. A nagy lakoma után a pók egy sarokba húzóva így morfondírozott magában:

Bármit is csináltak a király szolgálói végül is mindent az én kedvemért csináltak. Elkergették a kertészt, köveket horáltak, gerendákat cipelték, fákat ültettek, sok szolgát dolgoztak, a szolgák megéheztek, ebédet főztek s mindez azért, hogy én jól lakhassam a legyekkel.

Mikor a palota építkezése befejeződött a szolgák lerombolták a házikót, elhoráltak a köveit, kiengentték a földet és virággal ültették be.

A pók beköltözött a palotába, ahol az előcsarnokban a menyezet és a márványoszlop között feszítette ki hálóját. A palotában gazdag lakomákat csaptak, ételmaradéknak nem volt hiány, kevés légy akadt, de azok legalább nagyon kövérek voltak. — A szolgák ott álltak a király és a királynő trónusa körül a legyekkel hesegették el

minden nő alma. Molnár és Moser kölnivíz. Legtartósabb illat! Üdítő hatás!

nyíltan, amit kevés magyarországi vezető zsidóiról mondhatunk el.

Azután meg így szólott:

„Jól tudjuk azt is, hogy Magyarország mai helyzetében egyenesen káros és veszélyes az olyan irányzat követése, amely a magyar kisebbség sorsának az utóállamokban való megnehezítését eredményezheti és együttérző fájdalommal és mély szomorúsággal szemléljük a zsidóság megaláztatására, kisebbsítésére és sorsának megnehezítésére irányuló törekvéseknek Magyarországon utabban mindgyakrabban való előretörését. De a gondviselésbe vetett történelmi hittel reméljük, hogy a magyarság, a legnehezebb időkben is megfogja találni a helyes utat ahoz, hogy a zsidósággal együtt dolgozhasson a jövő érdekében.”

Fel kell még jegyezzük, hogy az ifjúság gondos és mai időnknek megfelelő neveléséről is beszélt dr. Biedl Samu és nem feledkezett meg arról sem, hogy dr. Schönfeld Józsefről, a pesti cionista újságnak, a Zsidó Szemlének korán elhunyt szerkesztőjéről is megemlékeztek néhány meleg szóban.

Sajnos, kevés Biedl van Magyarországon és nagy baja ez a magyar zsidóságnak.

Egy napon a király ellenségei megostromolták a palotát, hadigépekkel lerombolták a falakat, szétzúzták a kapukat, foglyul ejtették a szolgákat, szétlúgták a palota terméinek berendezését és megölték a királyt és a királynét. Az egész palotától csak az az egy márványoszlop maradt meg, amelyen a pók hálója feszült. Itt tilt zavartalan nyugalomban a pók, melegegett a napot miután elkötötte ebédjét, imígyen elmélkedett a világ dolgairól:

Bármit csináltak is az emberek, az én kedvemért csinálták. Seregek vonultak fel, patakokban ömlett a vér lerombolták a palotát, agyonverték a királyt, szétlúgták minden gazdagságát, ké nem maradt más a földön és mindez azért, hogy öregségemre élvezhessem a napot és tiszta levegőt szívhaszak magamba....

PALMA OKMA
AZ IDEALIS TALP MINDEN CIPO-JAVITASHOZ.

KARTOS • VIZHATLAN • RUBALMAS • OLCSO

Palesztina még nem nyerte el a magyar-zsidó újságírók szimpátiáját

Lapunk olvasói valószínűleg szoktak pesti lapokat is olvasni és az erdélyi olvasóink bizonyára olvasnak erdélyi magyar lapokat. Azt is tudják, hogy ezeket a lapokat nagyrészt zsidó újságírók csinálják. — A zsidó újságírók világszerte arról ismeretesek, hogy fűgék, jól értesültek, van tudásuk, van fantáziájuk, valahogy igaz is annál valószínűbb, hogy az antiszemita, hogy a zsidók kitűnő újságírók és bizonyos szempontból nagy szerepük van az egész világsajtóban. De nem is csoda ez, mert mi vagyunk a világ legrégebbi írni, olvasni tudó népe, hát mi csoda is volna ebben?

Ha Paraguayban egy kis csepeté van akkor pontos értesítéssel referál a zsidó újságíró. Ha Mandzsukóban egy kis csepeté történt két katonacsapat között, nem vedne a világot sem, Méri tudja azt is, hogy milyen a konstantinápolyi negyedek beosztása: arról nem is beszélve, hogy a párisi, londoni vagy római negyedekről úgy írunk, mintha örökké ott étek volna.

De más a helyzet, amikor az arab-zsidó összeütközésről van szó. Oh ez egészen más. Akkor az összes jobboldali és baloldali, de még a szintelen „centrum” újságírói is valami „hekkli” orrtintorral fognak hozzá, hogy Jaffáról referáljanak az olvasónak.

Megdöbbenő például, hogy a kitűnő pesti „Újság” című lap azt írja: „Tel-Aviv zsidó negyedében harokc folytak”. Értjük ezt szívesen olvasó? A pesti újságban polihisztor újságírók vannak. Ismerünk olyat, akinek rendkívül imponáló tudása van minden vonalon. De azt egyetlen egy sem tudja, hogy Tel Avivban 140.000 zsidó lakik és egyetlen nagy szintiszta zsidó városa a világnak? Ne tudná ezt a pesti újságíró, a világ legjobb újságíróinak ismert elítélője? De nekik ez nem fontos. Úgy szemben sok erdélyi magyar újság úgy találta fel az egész palesztinai csepetét, hogy meghorsosodik a háta a legedzettebb újságolvasóak. Mintha erre minden egyes sorból az orr dított ki: nahát, ugye megmondtuk?! Minek a zsidóknak ország? Minek az egész palesztinai ügy? Uj „nacionalizmus” és egyéb badarságok, amelyek a régi verklük idejének ócska lemezei.

Mintha minden fölényük, tudásuk, rátermettségük, érzékük megszűnne, vagy nem is létezne, amikor Palesztináról van szó. Mi ennek az oka? Nem-e az örök zsidó tragédiának egyik válfaja ez? Pedig nem tudhatják egyetlen zsidó újságíró sem, hogy nem-e nekik építenek éppen most lakást Tel Avivban, ahol boldogan meghúzódhat még idők folyamán. Aminthogy a németországi zsidók tekintélyes része...

sola arra, hogy amikor Palesztina szóba kerül orrtintorral ment tovább, egykor (ami már be is következett) egyetlen és utolsó menedéke lesz? Nem látják-e a magyar-zsidó újságírók, hogy nem elonisták lázárna ma már Tel Aviv és a többi, hanem érettségre, pótolhatatlan szükségessé válik.

Mikor fogják már komolyan venni Palesztinát, komolyabban, mint Mandzsukot, vagy olyan szívből írni arról, mint a pja-telkáról? — Nem kell elfogultak legyeknek, nem kell, hogy szépsétk a dolgok, de távol legyen tőlük a rosszakarat is, meg az infir-malianság?

Tudja meg a pesti újságíró, meg a cluji meg az oradeai, hogy Tel Avivnak nincs „zsidónegyede”, ha a „Magyar Távirati Iroda”, meg a „Dunaposta” így is adja le a hírt! Legyen a magyar zsidó újságíró méltó hírnevéhez!

Tizenkét éves zsidó hős

Nem kell visszamenni a legendás időkbe ahhoz, hogy a hősiesség példáját láthassuk. Napjaink is termel a zsidó hőseket, akik bármely pillanatban hajlandók meghalni a „semá”-val ajkukon. De nemesak a felöltöttek között lát hatunk ilyen heroikus lelkeket, hanem még a gyermekek között is. S hogy ez mennyire nem hipotézis, álljon tanuságul ez az eset, amelyet a varsói nagy zsidó lap, a „Haint” közzét adott legutóbbi számában.

M. Kanzigerkran nevű lengyelországi zsidó újságíró Yememben élt s onnan érkezett vissza a napokban. Tüdvalevő, hogy Imam Jehia uralma alatt a jemenita zsidóknak rendkívül rossz soruk van. Így többek között a következő esetet említi meg: Egy Josef Rasu nevű tizenkét éves apátlan-anyátlan árvát erőszakkal át akarták téríteni a mohamedán hitre. A fiú nem akart. Erre fogságba vetették és rövidesen halálra ítélték. Szerbi város piacán akarták végrehajtani az ítéletet. Plakátokon jelezték a kivégzés napját. Rengeteg ember jelent meg, hogy végignézzék a zsidó fiú kivégzését. A Jemen állam miniszterei is megjelentek, hogy végignézzék a kivégzést. Mielőtt meg intettek volna, hogy a hóhér végrehajtsa az ítéletet, az egyik magasrangú tisztviselő felszólította a gyermeket, hogy térjen át az iszlám hitre, akkor megmenekül a haláltól. Erre a kis yemenita hős hangosan azt kiáltotta: Ivri anochi. Ubscheny Eloeke Jiszroel lo ewgod! (Zsidó vagyok, Izrael Istenéhez nem leszek hűtlen.)

A hóhér előlépett, hogy végrehajtsa az ítéletet, de az utolsó pillanatban megkegyelmeztek neki. Elefogytiglanra ítélték — ha csak körben nem tér át. De nem fog áttérni. Inkább egész életén át szenvedni fog, de hű marad a téhez.

Ez nem középkori történet. Nem is óskor. Napjainkban is vannak ilyen hősök, ilyen tizenkét éves talpig-zsidók, ami egyrészt nagyon szomorú, mert hiszen a gyűlölet lángját jelzi, de

Miért szenved többet a nő, mint a férfi?

Minden idők orvostudományának egyik legsúlyosabb problémája a nők menstruációs zavarainak kérdése volt. Ugy a pubertás korában, mint később is, de legfőként a klimakteriumban (változó évek) súlyos testi és lelki rendellenességeket okoznak a menstruációs zavarok. Ezeknek a lekielzésére sok nagyevű orvos tudós tett kísérletet — kisebb-nagyobb eredménnyel.

A legutóbbi évek — ezen a téren elért egyik legnagyobb eredménye hosszú tudományos kísérletei alapján a newyorki „Riverside” laboratoriumok által előállított „Menoklin” elnevezéssel forgalomba hozott gyógyszer, amely a nő menstruációs zavarainak minden fázisában (fájdalmak, görcsök, fejfájások, hevílések stb.) tökéletes enyhülést nyújt. A klimakterium idején fellépő súlyos testi, de főként lelki megzavarások eseteiben ez a gyógyszer a legbiztosabb hatásúknak bizonyult.

„Menoklin” kezeléssel — a newyorki és bécsi klinikákon — olyan nagyzerű eredményeket értek el, mint eddig semmilyen más gyógyszerrel sem.

Megrendelhető a vezérképviselőnél, Császár gyógyszerár, Bucuresti, Canea Victoriei 124. Lei 125 utánvéttel.

másrészt az örök hitnek és heroikus áldozatának iskolapéldája. Tanulhatna tőle sok hűtőt hagyó „feinóit”, mint például Lakatos István, ismert pesti író, aki ötven éves korában távozt el a gyávan a zsidóságok. Ra’utól, a 12 éves zsidógyerektől tanulhatna Lakatos István többi hitűket elhagyó lakatosok.

A barna nadrág

Érdekes cikket írt a „L'Ouvre” nevű veti számban Eduard Herriot, a jelenlegi lyoni polgármester, aki Franciaország miniszterelnöke volt.

Többek között azt írja, hogy ez év husvétja veszedelmes hasonlít arra az időre, amikor a pusztában vándoroltak a zsidók. Milyen szegénye ez az emberiségnek — írja Herriot, — hogy még vannak szerencsétlenek, akik faji elfogultság miatt össze-vissza kell vándoroljanak és ruhájukon magukon hordják a sárga foltot. Valamennyien vándorolunk a pusztában és keressük mindenfelé az Igéret földjét...

Igy ir Franciaország vezető politikusa. Ugyanaznap megjelent a „Frankische-Tageszeitung”-ban egy hír, amely azt mondja hogy Hüftenbachban egy zsidó marhakereskedő hat évre elítélték és vajjon miért? Mert egy barna nadrágot viselt.

Értjük ezt? Németországban zsidóknak nem szabad barna nadrágot hordani. Megijedhet az olvasó. És joggal! Hát nem rettenetes, hogy valakit azért ítéltének el, mert barna nadrágot húzott a lábszárára? Mit csináljon egy szegény németországi zsidó? A gyilkosok kormányai, akik annyi ezer zsidó halálát okozták, most azt hirdetik, hogy jaj annak a zsidónak ki barna nadrágban mer járni. Talán még halálra is ítélik őket, ha megmerészik tenni.

Két hangot fogunk fel a távolból. Az egyik a francia Herriot-é, aki azt mondja: milyen emberiség szegénye az antiszemitaizmus.

A másik hang Németország felől jön és megdöbbenő gonoszságánál és bornírságánál fogva: zsidóknak tilos a barna nadrág!

A barna nadrág — és az élet...

— Valódi maccózokni határozos megerősítéssel 3 pár 100 lei GROSS FERENC harisnyagyárában Brasov, Str. Regele Carol 38. — (U. varban).

— Saját gyártmányú cipők, csizmák, val legolcsóbban vehet. SZIRMAY Gyula, Oradea, Sas-palota.

12 millió zsidó proletár

Az antiszemita heccsajtó világszerte állandóan azt ordítja a világ közvéleményének a fülébe, hogy minden pénz a zsidóknál van. Drágaság van, nyomorog a nép? A zsidók az okai! Tul eisek a dumping árak, nem kap a paraszt semmit termelvényéért? Fegyverkezik a világ? még azt is a zsidók csinálják! A szovjetpolitikát „természetesen” a zsidók mozgatják. A fegyvergyárak erőszakosságai mögött is zsidók állanak. — De a világ kapitálizmusát is zsidók és a világtársadalmat is kizárólag a zsidók irányítják.

Láthatjuk tehát, hogy mindent mindenhol a zsidók csinálnak. Kétezer millió ember él a földtekén és tízenhat millió zsidó uralodik felettük. Ezt a rettenő hazugságot hirdetik világszerte és mi hiába kiabálunk hiába igazoljuk megbízható és megdönthetetlen statisztikai számokkal, hogy mi nem irányítjuk a világot, mi kitűnő szerencsétlen emberek vagyunk, akik öröklődünk malomok velek között és a napi élet ezernyi akadályait vergődünk, nem hiszik el nekünk.

Talán fölösleges az is, amit most leírunk, mert hiszen mi zsidók, akik e sorokat írjuk és olvassuk, jól tudjuk, hogy milyen „nebbichek” vagyunk, keresztényen olvasóink pedig úgy sem hiszik el nekünk, ha közöljük, hogy ezévi pészachi ünnepek előtt a világ valamennyi zsidó centrumában az égbekiáltó nyomor szomorú jelenségeit láthattuk Varsóban háromszor ostromolták meg a hitközség épületeit, mert a nyomorgó tömeg „igényeit” nem tudták kielégíteni.

Igényeket — mondjuk mi, s tudjátok-e zsidó testvérek, hogy milyen „igénye” lehet ünnep előtt a varsói 300.000-nyi zsidóság szegényeinek? Egy kis pászka, meg egy kis kevés adomány, hogy burgonyát vehessenek érte a szent ünnepre. Egy kis jóllakáshoz való hozzásegítést kért, a lengyel főváros zsidó lakosságának 30-40 százaléka. Könyörgött, majd, torradalmat rendezett a hitközség székháza körül. Őket valószínűleg a sechita körös nem izgatta, mert mikor esznek ők húst? ...

S ugyanezek a jelenségek, ha nem is ilyen töltés formában jelentkeztek a többi zsidótelek helyeken is. Hiába volt a pászkanak aránytalanul magas ára, mindazok részére, akik még megtudták fizetni annak árát, az ebből befolyó bevétel nem volt elég a ninestelenek igényeinek kielégítésére. Nyomor égbekiáltó és földresulytó zsidó nyomor nyilatkozott zsidókatka uccákon. Természetes is ez, mert hiszen az élet minden feltételétől kizárják lassanként őket. Numerusok; kezde az egyetemektől a budapesti Telek-teri összes numerusig a megüthetés frontjának éles és szaktit drótsóve nyeit állítják a zsidó megélhetés elé.

Jobban szeretnék arról írni, hogy a 16 millió zsidó közül legalább 12 millió van akik „joggal” gyanúsítanak meg azzal hogy kapitálizták és „befolyásolták” a világot. — De a keserves valóság az hogy 12 millió ninestelen proletár képezi a világ zsidóságának zömét, amely csak tisz és szenved, éhez és keserves nélkülözések között él le napjait. Ilyenkor a husvétit „átarítások” idején pillanatra felvetődik a zsidóság mély sebe is, amely teli van éhes százezekekkel, sápadt és tüdőbeteg gyermekekkel, reszkető és halált kívánó öregekkel. — De ezt nem akarja látni és nem akar erről tudni a „humánus” emberiség. Valahányszor mi az éhes százezezekek és milliókrol írunk akkor ök szemünkbe nevetnek és ránk kiáltanak, — „tegap is láttunk egy jóllakott zsidót, valamelyik klubban és láttunk egy selyembeöltözött zsidó asszonyt az uccán”. Egyet a tizezekek szemben egyes jóllakottat, az éhes milliókkal szemben. Egy selyembeöltözött, — milliók rongyaival szemben.

... és jött a hír: Varsóban az éhes zsidó tömegek, megostromolták a hitközséget, mert éheznek és nem bírják tovább.

Vigyázzon a pénzére!
Ne fogadjon el áramparlót, silány izzólámpát.
KÖVETELJEN MINDENÜTT
TUNGSRAM
IZZÓLÁMPÁT
mert jól és olcsón világít!

38 évi kereszttség után

Halálos ágyán visszatért a zsidósághoz egy lengyel grófnő férje

Varsó. A „Moment” című lap közli a következő érdekes hírt.

A rabbinátus igen érdekes halálesettel foglalkozott az elmúlt napokban. Az eset harmincegy évvel ezelőt kezdődött, amikor Soloveitsk Eljalhu nevű esinos fiatalleg megismerkedett Morovska grófnővel aki Radziwill hercegné unokaháza volt. A fiatalok között nagy szerelem fejlődött ki, mire a grófnő kijelentette, hogy feleségül megy hozzá, amennyiben kikeresztelkedik. Soloveitsk tényleg áttért az evangélikus hitre és feleségül vette a grófnőt.

A világháború alatt a fiatal pár Oroszországba költözött, ahol gyönyörű palotát és birtokot vásároltak és ott éltek boldogan. De csak rövid ideig tartott ez az állapot. Mert amikor a kommunisták uralomra jutottak, elvették a palotát és a birtokot tőlük. Teljesen leszegényedetten jöttek vissza Varsóba de a gazdag rokonság támogatásával nyugodt egzisztenciához jutottak. Két héttel ezelőt megjelent öszzetörtén. betegem a grófnő férje a varsói rabbinátusnál és elmondotta, hogy régelelmunt anyja szellem megjelenni nála álmában és elmondotta neki, hogy térjen vissza a zsidósághoz, mondjon utána kaddit, mert rövidesen meghal is. Amikor kijelentették neki, hogy az eljárás bizonyos ideig eltart, Soloveitsk két sőgbeesésben ki akart ugrani a hitközségi iroda ablakán. A titkár vére megérezte neki, hogy pészach után elintézik a formalitásokat és visszatérhet a zsidósághoz. Ebbe sem akart belenvádogni a mesiméd és ezért elment vele a Szentgyelet elnökéhez, aki kezét adott rá, hogyha bekövetkezik a kőben a halála, akkor zsidó temetőben fogják elhaltatni.

Péntek éjjel meghalt Soloveitsk. Halálos ágyán megható módon elbucszott szerett hűvesétől a grófnőtől és a következők mondták:
— Ha valóban szerettél, gondoskodni fogsz arról, hogy a zsidó temetőben földeljenek el ensem.
A grófnő elment a Chevraához s kérte

férje eltemetését. Érdekes, hogy állandóan fizelte a szentgyeleti díjakat, az egész 38 esztendőn át. A hirtelagott utolsó kívánsága teljesítve lett.

A belga kormány egy zsidó menekültet kiadott Németországnak

Páris. A „Pariser Tageblatt” tudósítás szerint, a belga kormány kiadta a németek kérsére az oda emigrált Heinrich Bell politikai menekültet és Lewin 76 éves zsidó emigránst. A sajtó erős támadást intéz ezzel kapcsolatban a belga kormány ellen. Mindkettőt már a határiszallították és átadták a német hatóságoknak, illetőleg a Gestapónak. Ugy a jobboldal, mint a baloldal élesen tiltakozik a kormány nemzeti lizatorikus eljárása ellen. Az egyik lap azt írja: „Egy civilizált ország, mely önmagát bucskát, nem adja ki hóhéraínak azokat az idegeneket, akik menedékjogot kértek tőle.” A ellenzék támadások hatása alatt a kormány külön bizottságot jelölt ki a kérdés tanulmányozására.

Köifözködésnél
megrongált, vagy rossz állapotban levő képerleteit újjalakítjuk.
Abiaküvegeztés, képherezés (blondel rámás) olcsón készitünk.
Felelősséggel vállaljuk **üveg és porcellán** árúk szakszere **csemagolását.**
Glückmann Zoltán
Oradea, Strada Alexandri 4.

Bármilyen mennyiségben magas árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot. **HERBST óra ékeztetés** Bul' Reg Ferdinand 2. Minden elfogadható árért **váródi börtökülön** ezüstöt 250, most 100 lei, ezüst 500, most 220 lei, ezüstöt 800, most 30 lei ezüst 1000, most 400 lei.

PALESZTINA

A BETLEHEMI NŐI FOGHÁZ. A „Davar” című lap leírja azokat a nő-típusokat, akiket a betlehemi fogházban lehet találni. A zsidó nők között főleg azokat találjuk, akik illegális bevándorlók és mint ilyenek fogságba kerültek. Legtöbbször keletre bejött asszonyok, akiknek sok gyerekük van. Nagyobbrészt gyermekeket elvesznek tőlük a fogság idejére, kisebb gyermekeket és csecsemőket anyjuknál maradnak. Gyakran a fogság letelte után el kellene következzék a kitaszítás, de ez nem keresztül vihető, mert a foglyok iratai nincsenek rendben és ezért még tovább is elhúzódik a fogságuk ideje. Az arab foglyok nők legtöbbször bűnözések miatt kerül fogságba. Az érvényben levő mozlim törvények szerint nemcsak a házasságtörés büntetendő, hanem az is, ha egy asszony elhagyja férjét, vagy egy leány otthagyja szüleit. Így például fogságban van jelenleg egy arab nő, aki elvált asszony ugyan, de követte a másik szeretett férjét, akiért a vételárát nem tudta lefizetni. Egy másik asszonyt két hónapra ítélték, mivel elhagyta férjét. Egy harmadik azért ül fogságban, mert a hárembeli asszonytársát, lekedalma napján megölte. Egy negyedik — aki mindössze tizenöt éves — öreg férjét agyonütötte. Sokat elítéltek tolvajlásért is. Sokszor előfordul, hogy a férfiek érzéskölök, hogy feleségük lopni menjenek, mert ebből akarnak élni. Ezek között van olyan, akinek több felesége van és amikor az egyik asszony elfogják tolvajlásért, a többiek állandóan látogatják „kolléganőjüket”. Így néz ki a betlehemi női fogház.

3714 ZSIDÓ BEVÁNDORLÓ MÁRCIUS-1936. A Jewish Agency statisztikai hivatalának jelentése szerint március havában 3714 zsidó bevándorló érkezett Palesztinába. Ebből 912 kapitalista volt, vagyis minimálisan 100 font tökélt hozott magával. Ez a szám nem teljes, mert csak azokat a bevándorlókat foglalja magában, akik a hajfai és jaffai kikötőn keresztül jöttek az országra és nem öleli fel azokat a számát, akik szárazföldön léptek el Palesztina határán. Februárban 2270 volt a zsidó bevándorlók száma. Tehát lényegesen emelkedés látható, ami közvetlenül a palesztinai gazdasági viszonyok feljavulásának tudható be. A kapitalista bevándorlók az utóbbi hónapokban 28 százalékos emelkedést mutat.

MÁRCIUS KÖZEPÉN 2974 ZSIDÓ MUNKÁS KASSAL 298 UJ HAZ és 8 UTTEST ÉPÜLT HAIFABAN. A Jewish Agency statisztikájának statisztikai osztálya március 15-én elrendelte a hajfai építkezési munkálatok statisztikájának összeállítását. Eszerint az említett napon Haifában 298 ház volt 102,99 négyzetméteren épülőfélben. Ugyanezeken nyolc uttestet is építettek. Egyidejűleg hatvan épülő házát számláltak meg, amelyen azon a napon szünetelt a munka. A 298 épület közül 278 van zsidó kézben, 14 pedig középület. Nemzsidók tulajdonát 6 ház képezte. Az építkezéseknél 2974 zsidó és 430 arab munkás volt foglalkoztatva. A 2974 zsidó munkás közül 114 kivételével mind szervezettek. A Hiszarduthoz tartozik 2628, a Haprel Hamizrachihoz 70, az Agudához 51, a revizionista munkásszervezethez 89, a kézművesek szövetségéhez 5.

KIKBŐL ALL A PALESZTINAI RENDELŐSÉG? Jeruzsálem. Hivatalos jelentések szerint a palesztinai rendőrség jelenleg 3000 hivatalnokból áll. Ezek közül 1800 arab, 800 angol és 400 zsidó.

VALLÁSI EGYSÉGFRENT KÉSZÜL PALESZTINABAN. Az elmúlt héten fontos tárgyalások folytak a Rav Amiel mizrachista vezetőférfiu, telavivi főrabbi, Duschinsky Ch. Jeruzsálemi és Katz petachikvai főrabbi között. A tárgyalás során Rav Amiel folytatta a már előzetesen Rav Duschinskynek tett ama javaslatát, hogy alakítsák meg Erec-Iszráelben az egységes vallásos zsidó frontot. A vallásos egységfrent érdekében a tárgyalások Tel-Avivban tovább folynak.

ROVID SZENTFÖLDI HIREK; Petah Tikva városban a narancsszüretet ünnepélyes formák között fejezték be, amelyen huszezer ember vett részt. A kolóniát erre az alkalomra szépen felkészítették. Az ünnepségen a Jewish Agency megbízásából Jiohak Grünbaum szólt fel. — A mufti párt elhatározta, hogy a telavivi mintavásárt bojkottálni fogja. — A palesztinai kormány Jericho közelében 10.000 dunam földet bocsájtott az állami rezerva földekből az arabok rendelkezésére. — A Hule-terület arabjai kérték, hogy ott 3500 dunam földet kapjanak és iskolákat létesíthessenek, valamint víz ellátásokról és utakról gondoskodjanak. A kormányzó kivéve a földre vonatkozó kérést, a többi teljesítette. — A felsőbb bíróság jóváhagyta Isak Chenkin zsidó öt tíz évre szóló ítéletét, aki 1935 augusztusában egy arabot meggyilkolt. A büntetés kitöltését azonnal megkezdte Chenkin. — A Pica palesztinai igazgatóság közölte az érdekeltekkel, hogy elnöke J. de Rothschild tizenegy napra Palesztinába érkeztek, hogy a Pica további működésének tervét megvitassák. — Az Irak Petróleum társaság megkezdte egy finomított építést, amely célra 30 tartályt már fel is építettek. — A narancs-export március 8-ig 5.607.522 ládat tett ki. — A Katra melletti Bilu kolónia mellett, egy lengyel és francia zsidókból álló pénzecsoport egy nagyobb területet vásárolt és „Kfar Hakenaim” néven új kolóniát építenek. — A Habimah nagy díszelőadást rendezett Dizengoff polgármester tiszteletére 75-ik születésnapja alkalmából. — Mohamed Selim herceg pere megkezdődött, amelyet a palesztinai kormány ellen indított egy földterület miatt. A herceget Weinshall zsidó ügyvéd képviseli. 21 örökös igényeiről van szó. Két hónapra elhalasztották a megkezdett tárgyalást, hogy az ellenfelek az iratokat kiegészíthessék. — Jeruzsálemben 200 jótékonyági akcióban résztvevő személyiség gyűlést tartott, amelyen Henrietta Szold elnököl. A bevándorlókról való szociális gondoskodás volt a gyűlés tárgya. A további kiépítés mellett döntöttek és hogy résztvesznek a nemzetközi kongresszuson, amelyet Londonban fognak megtartani. — A Jeruzsálemi Yeshurun-zsinagóga pészachi istentiszteletén résztvettek többek között Hertz, az angol bíródalom grandrabbija, Schalom Asch és báró James Rothschild. — Tel-Avivban hét zsidó orvost egy-egy font pénzbírságra ítélték, mivel a zsidó újságokban hirdetéseket adtak közre, amit a törvény szigorúan tilt. Ezek az első iratok azokban a perekben, amelyek hasonló ügyekben kezdődtek. — A Jeruzsálemi Hadassa kórház nőgyógyászati osztályának világhírű vezetője, prof. dr. Bernhard Zondek, a bécsi „Klinische Wochenschrift”-ben tanulmányt közöl legújabb kutatásairól a hormonokkal kapcsolatban, amelyet a Rockefeller-alapítvány segítségével folytatott. — A zsidó nemzetközi orvoskongresszusra eddig Lengyelországból 57, Romániából 30, Ausztriából 30 orvos jelezte jövőtét, közöttük sok specialista is. — A tel-avivi Gat Rimmon szállodában az esőcsatornán keresztül tolvajok hatoltak be az egyik vendégszobába, ahol egy amerikai vendég 1500 dollárját elrabolták. A tettesek elmenekültek, a rendőrség megindította a nyomozást. — Az Anglo-Palestina Bank közli az 1935 évről mérlegét. A tiszta nyereség, amely felosztásra kerül, 140.594 font. Az április 21-én megtartott közgyűlésen elhatározták, hogy 8 százalék dividendát fizetnek. Elha-

tározták továbbá, hogy újabb 25.000 részvényt bocsájtanak ki, amelyeknek azonban nem lesz szavazati joguk. — A délafrikai „Binva Corporation” elhatározta, hogy 200.000 fontra emeli alapitőkéjét.

EGY MOZAIKOT TALALTAK A HAS-MONEUSI IDŐKBŐL. Jericho közelében, egy új narancs ültetési munkálatánál arab munkások egy mozaikra bukkantak, amelyen óhéber feliratok voltak és érdekes rajzok. Többek között egy hétáru gyergyatartó, egy datyva-pálma és egy sofa. Tudósok feltevése szerint a mozaik a hasmoneusi időkbeli való.

NYILVANOSSÁGRA HOZTAK AZ ÚJ RABBIVÁLASZTÁSI RENDSZERT. Jeruzsálem. A hivatalos kormánykörök között azokat a választási előírásokat, amelyeknek alapján a különböző rabbiallakos betöltésre kerülhetnek. Az előírásokat a Waad Leumi dolgozta ki és a főkommisszár a múlt év májusában hagyta jóvá. Az előírások közül a két főbbnek, az áskénázának és szefárdnak, valamint a rabbitanácsnak megválasztási módjait. A választásokat egy nyolc tagból álló különleges választási bizottság vezeti le. A bizottság egyik fele rabbikból, másik fele hitközségi tagokból áll. A világi tagoknak nyilatkozatot kell előbb adni amelyben kijelentik a vallásos való viszonyukat és meggyőződésüket. A bizottság tagja lesz a Waad Leumi megbízottja is, aki egyenlő szavazatok esetén a döntést meghozhatja. Ez a bizottság fogja kinevezni azt a 42 főrabbit, akik azután a rabbitanács 6 tagját kinevezik és akik a két főrabbit meg kell választani. A rabbitanács hivatala öt évre szól. Demeghosszabbítható újabb öt esztendőre. Ezek az előírások vonatkoznak az egyes helységekben előforduló rabbiválasztásokra is.

ARAB RABLÓBANDÁK GARAZDALKODAS. Jeruzsálem. A legutóbbi szombatban Szichem és Jeruzsálem közötti országúton rablók garázdálkodtak. Három felgyezvert arab rablót megátadott négy személyt, négy teherautót és két autóbust és valamennyi utast kifosztották. Egy arab rendőrt elfogtak a rablók és levették tőle a könnyen megsebesítették. Az összes megátadottak arabok voltak, csak egy zsidó házaspár volt közöttük. Az elrabolt összegek szét fontot tettek ki.

EGY MILLIO LÁDAVAL KEVESEBB NARANCS. Jeruzsálem. Az ezévi narancsszüret kezdetétől március 29-ig összesen 55.664.499 láda narancsot, citromot és grapefruitot exportáltak, míg az előző évben 6.831.720 láda narancs volt az export. Így több mint egy millió láda a visszaesés.

A PALESZTINAI RADIÓLEADÓ körül máris politikai zavarok merültek fel az arabok részéről. Az arabok ugyanis nemzeti presztizs-kérdést csinálnak abból, hogy a palesztinai rádiótársaság héber nyelvű programjában az Erec Iszráel nevet használják. A rádiószolgálat arab osztályának vezetője tiltakozása jeléül megnevezését kérte. Az arab tiltakozások eredményeként az Erec Iszráel nevet törölték a programból és azt E. J. kezdőbetűkkel helyettesítették. A héber sajtó ezen intézkedés ellen a legélesebben tiltakozik. A kérdés ilyenformán nem tekinthető elintézettnek és bizonyára sürgetős kérdésként fogja megkezdeni. — Egyébként ismeretlen arab tettesek megromlították a palesztinai leadó telepet, úgy hogy néhány órára fel kellett függeszteni a leadásokat.

Szary Smokovec Magas Tátra Ófára-Füred
Orph. Koscher
SCHREIBER PENSIO
Elsőrendű ház, elő és utószobában szolid áruk. Depandans Erika villa, nyugodt csendes fekvésű lakosztályok, mind a két villa a legmodernebb komforttal berendezve. Egész éven át nyitva bővebb felvilágosítást készítenek küld
Schreiber Mór Pensio
Szary Smokovec CSR Telefon: 43
Elő és utószobában banketteket és eszűőket vállalunk!

KÖZÉLET

— A petroseni zsidó hitközség az elmúlt vasárnap tartotta meg nagy érdeklődés mellett tisztújító közgyűlését, mely meglehetősen túlfűtött atmoszférában zajlott le, de végül is a legnagyobb rendben és összhangban zárult a választás mezejébe után. A tisztújítás során két lista szerepelt. A választási harc az általában askenázi és chassidizmus harca az általában szavazattöbbséggel és jelentéktelen változásokkal. Megválasztottak: elnök Hoffmann Miksa bankigazgató, alelnök Klein Bernát, gondnokok Sternberg Andor, Dávid Samu, Steinmetz Mayer, id. Nuszen József, pénztárnok id. Bieber Lajos, ellenőrök Austerlitz Lajos, Weitzner Manó, gazda Herskovits Hermann. Megválasztottak ezenkívül 19 rendes és 4 pótválasztmányi tagot.

— A déli zsidó hitközség rendezévi tisztújító közgyűlésén a következő vezetőséget választotta meg: elnök Berger Nándor, alelnök Rosenzweig Mór, gondnok Gelb József, alelnök Mátvay Ferenc, gazda Klein Samu, pénztárnok Schönblum József. A képviselőtestület tagjai: Ordentlich Ferenc, Bretler Dávid, Stauder Noé, Schönberger Dávid, Albert László, Rosenzweig Vilmos, Weinberger Samu, dr. Weinberger Manó ügyvéd, Weinberger János, Legmann Mendel, Schlessinger József, Salomon Hermann, Bernstein Abraham, Polover Jakab, Rosenzweig M. Jehuda, Fenyő Béla. Pótagok: Weisz Sámuel, Rosmann Tóbiás, Basch Lajos, Hirsch Dávid, Eidinger Ferenc. Az új elnök személye garancia arra, hogy a mai nehéz időkben kellő erőkkel és tárgyilagossággal fogja vezetni a hitközség ügyeit. A közgyűlésen a választási elnöki tisztséget Schönberger Dávid és a jegyzői tisztelet Klein Nándor töltötte be.

— Poprádon a Zsidó Párt ülést tartott, amelyen megjelent I. Fischer (Mährisch Ostrau) az országos párt elnöke és dr. Maté Weiner (Lipótszentmiklós) a párt alelnöke is. Dr. Löw a poprádi helyi csoport elnöke megnyitotta és üdvözlő beszéde után I. Fischer emelkedett szószékre és kitünően felépített beszédében mutatott rá a Zs. P. feladataira. Dr. Weiner az országos zsidó erők összefogásának szükségességéről beszélt. Dr. Gustav Kohn, a KKL. trouppai delegátusának referátuma után az elnök zárószóval ér véget a közgyűlést és impozáns zsidódiórárt nagygyűlés.

— Nagyszabású kulturstély Deván a Kórházgyűléséjének javára. Devaról jelentik: Április 30-án este 9 órakor, a devai városi színházban nagyszabású kulturstélyt rendez a hunedoara megyei zsidóság a Kórházgyűléséjének javára, amely alkalomból az egyesület központi vezetőségének tagjai Devára utaznak. A kulturstély keretében fellép a neves Goldmark-kvartett, Simon Ilonka, a cluj Opera nagytalentsága balerinája és dr. Szegő Imréné, aki zsidó dalokat fog előadni. Az ünnepi beszédet prof. dr. Róth Marcell tartja. A nagystíliu rendezvény iránt rendkívül élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— A trnavai zsidó nőegylet 75 éves fennállásának jubileuma. A trnavai zsidó nőegylet 75 éves fennállásának jubileuma alkalmából nagy ünnepségeket rendezett. Az egyesület történetét dr. Rosenfeld Adolf hitközségi elnök ismertette. Az egyesületi vezetősége mindenkor a trnavai zsidóság legerősebb és legelőkelőbb asszonyaiból állott. A kezdet kicsiny volt és szűk körű, most azonban átfojga már a város zsidóságának valamennyi szociális téren alkotott intézményeit. Mindenkor az első sorokban állott, amikor segíteni kellett a nincsteleneknek és teljes joggal használta mindenkor a „zsidó” szót, amelynek csak dicőseget hozott. Ennek a nemzeti tradíciónak szemlélésben dolgozik az egyesület és a mostani elnök dr. Antalné. Az elnök nagyszerű beszéde után, üdvözölték a jubileum egyletet a többi egyesület, nemzetiségű és vallásra való különbözőség nélkül. Azután egy zeneszám következett, amelyben szerepelt Richter Magda (zongorával), Luzerna O. (hegedű) és Myslicsek (cellával). Az ünnepség emlékedett hangulatban ért véget, méltóan a trnavai Nőegylet tradíciójához.

Ki gondolná, hogy HÁROM KONTINENS

fér bele egyetlen GLADYS CIPŐKRÉMES dobozba?

GLADYS fáplálja a lábballi bőrét, tartósságot és rugalmasságot ad neki. GLADYS szép és tartós lény ad.

NAGY MEGLEPETÉS VEVŐINK SZÁMÁRA. Minden második Gladys cipőkrém dobozban a Gladys szó egy betűjű találya. Aki a teljes szó összekapcsolásához szükséges betűket a Gladys gyárnak beküldi, 500 leu kap.

GLADYS cipőkrém

— A tgmuresi zsidó Kishitelbank évi közgyűlése élénk érdeklődés jegyében zajlott le. A közgyűlés, akárcsak az előző években igazolta azt, hogy az alpuista alapon álló intézmény, a kis egzisztenciák gazdasági helyzetének feljavítása körül pótolhatatlan érdemeket szerzett. A közgyűlésen egyhangúlag a régi vezetőséget választották meg újra Sennensieb Béla elnökkel az élén, aki szakértelemmel irányítja már sok éve a tgmuresi zsidó közösség életét ezen jelentős szervét. Az intézet adminisztratív ügyeinek kifogástalan vitelét Fritsch József igazgatót illeti az elismerés.

— Ludusen megalakult a már működő Betar revizionista ifjúsági csoport mellett a „Harzohar” idősebb tagok csoportja is. Intenzív klubturmunka folyik és minden héten szombatn előadásokat tartanak. A legutóbbi klubturmunka Schwart M. nyitotta meg, majd Tesler Rivka „Zsidó reneszánsz” címen tartott előadást. Márton Tibor kitünően interpretált szavaltát után, Schwart M. tartotta meg záróbeszédét, amelyben intenzív cionista munkára szólította fel a közönséget. — A chaluca-akció S. Spielmann vezette le, amelynek során 750 leu sikerült az akció támogatására összegyűjteni.

— A fagarasi Wizo-csoport élénk érdeklődés mellett tartotta meg közgyűlését, amelyen Eiger Melanie, a brasovi Wizo elnöknője vendégként vett részt. Ripper Frida elnökő megnyitotta után Neumann Rózi, Izsák Adolfné és Neumann Anus tesznek jelentést. Az új választást Eiger Melanie brasovi elnökő vezeti le, amely a következő eredménnyel zárult: elnök Frida Ripper, alelnökök Neumann Piri, Neumann Ilus, titkárok Grünfeld Sarolta, Neumann Rózi, pénztárnok Izsák Adolfné, ellenőrök Neumann Anus, Havas Manó, KH. biztos Thierfeld Ilonka, KKL. biztos Halbreich Jolán. Választmány: Löwy Regina, Tachauer Regina, Mózes Sarolta, Steiner Berta, Fleissig Berta, Neumann Ida, Thierfeld Margit, Ehrenwald Dóra. Az újonnan megválasztott elnökő megköszöni az iránta kifejezett bizalmat. Meleg szavakkal bucsuztatja Schönbergert volt alelnökőnt, aki elköltözik Fagarasról és átnyújt a csoport nevében Eiger Melaniának egy könyvet. Eiger megfogadta, hogy az ajándékot és hosszantartó, rendkívül hatásos, buzdító beszédet minden kéri fel a csoportot, hogy továbbra is minden képességükkel dolgozzanak céljukért.

— A mihalovcei hitközség új főrabbit választ. Már több ízben megemlékezünk arról, hogy a hitközségi tagok unszólására a mihalovcei hitközség elhatározta az évek óta üresedésben levő főrabbi állás betöltését. A kandidáltak között vannak: rabbi Jona Hirsch Horovitz frankfurti rabbi, Deutsch Mór subotici főrabbi. Ezenkívül még számos kiváló rabbi nevet kombinálják, mint Mihalovce (Nagyimhály) főrabbiját. A hitközségi vezetőség egyrésze elakarja odázni a főrabbi szék betöltésének kérdését, azonban a rabbiválasztás kiírása a közhatalom szerint, tovább nem halasztható.

— A mediási zsidó klub alakulása. A napokban avatták fel impozáns keretek között a mediási zsidó klubot. Az avató beszédet Havas Jenő elnök tartotta, aki rámutatott a zsidó társadalmi élet újjászervezésének szükségességére. Dr. Fleischmann Márkus egészségügyi főfelügyelő testvéri összefogásra hívta fel a mediási zsidóságot, majd egy perces néma csenddel adózott a közönség a palesztinai zsidó áldozatok emlékének. A tisztikar a következőképpen alakult meg: elnök Havas Jenő, alelnök Stern Lajos, főtitkár Gross Géza, titkár Herskovits Miklós, gazda Schütz József, pénztárnok Dr. Davidovits Albert. A klub létrehozását elősegítette Halle László, Deutsch Zsigmond, Citron Benjámin, Ing. Janovits Sándor, Deutsch Ottó és Hiller Miksa támogatása.

— Wizo-élet Alba Iulian. Február 24-én az albaiulai Wizo-csoport összejövetelt tartott, mely alkalommal Springer Sándorné elnökő a „Pioniere und Helfer” valamint a központi közlései alapján ismertette a Wizo szervezeti kérdéseit és azt a munkát, amelyet a Wizo a Galuthában és az Erecben kifejt. Ezután Trejtel Izidorné tartott nagyon érdekes revüt. Dr. Löwy Blanka megtartotta az előadásorozatának második részét a zsidó történelemről, beszélt a három ósáparól, az egyiptomi rabslógaságról, a kivonulásról és a pusztában való vándorlásról, minderről olyan tájékoztatólag, olyan rutinos előadással, hogy a jelenlevők mindvégig figyelemmel és érdeklődéssel kísérték fejtegetését. Végül Hermann Iszóné beszélt Max Nordauról, ismertette műveit, többek között Dr. Kohn című drámáját is, amelynek tartalmát röviden elmondotta. Az előadás nagy sikert aratott.

Hétről-hétre

Szofia. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint a bulgár fővárosnak 287.000 lakosa van, az elővárosokkal együtt 330.000. Szofiaiban 45 ezer idegen nemzetiségű él, akik közül 26.000 vallotta magát zsidónak.

Kowno. A litván köztársaság elnöke, Ber Kaddis, Mendel Dräsnér és Sloime Katnik, egy nevű zsidókat magas kitüntetésben részesítette, azokért a nagy szolgálatokért, amelyeket 1918-ban tettek a litván köztársaságnak, amikor a függetlenség harcában, első sorban harcoltak a litván szabadságharcosok között. A kitüntetés a „Függetlenségi Rendjel”, amelyet a legtrikább esetben adományoz a köztársaság elnöke. — A litván iparosok szervezete, amely eddig erősen antiszemita jellegű volt, elhatározta, hogy tekintettel a súlyos gazdasági helyzetre, együtt fog működni a litvániai zsidó iparosokkal, mert ezáltal helyzetük javulását remélik.

London. Az angol alsóházban Lord Cranborne államtitkár kijelentette, hogy a sir Neill Malcolm kivándorlási főbiztos kezdeményezésére július 2-án összesülő nemzetközi kivándorlási kongresszuson hivatalosan képviseltetni fogja magát.

New-York. 67 éves korában meghalt rabbi Samuel Rabinovitz, a világhírű vilnai gaon déd-unokája.

Hamburg. Hamburgban, a Szt. György körház előtt emlékoszlopot emeltek azoknak az orvosoknak emlékére, akik a Röntgen kutatások során a kísérletek áldozatai lettek. Az emléktáblán igen sok zsidó orvos neve is szerepel, akik különböző országokban áldozták életüket a tudomány fejlődése érdekében.

Varsó. A legutóbb megszavazott vágatási törvény értelmében azokon a helyeken, ahol 3 százaléknál kisebb a zsidó lakosság száma nem engedik meg a rituális vágást. Ennek a szabálynak értelmében az antiszemita agitáció hatása folytán eddig 29 lengyelországi városban tiltották be véglegesen a rituális vágást és csak akkor engedik meg újból, ha az illető város zsidó lakossága a három százalékot meghaladja. — A vilnai bíróság elítelte Abraham Maysay és Sloime Chelm nevű kereskedőket három éltől leg egy évi fogságra, amiért egy éjszakai támadás alkalmából, amelyet antiszemita hitvánok intéztek ellenük, önvédelemből elverték a támadókat. Azonkívül elítelték a két kereskedőt arra is, hogy a megverteknek élethosszáig harva 120 zloty-t fizessenek, mivel azok nem tudják kényerüket megkeresni. A szabadságvesztést az amnesztia-törvényre való tekintettel fellejté szállították.

Raktárunkon levő
siremlékek
minden elfogadható áron eladók.
Weiszlovits I.
Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 13.
az udvarban.

— Dr. W. Filderman, Horia Carp Michel Leiba és M.Z. Sarleanu Oradeára érkeznek — Még mindannyiunk emlékezetében van Horia Carp az ó-királyságbeli zsidóság nagynevező vezérének a múlt év decemberében Oradeán tartott nagysikerű előadása. Horia Carp ígéretet tett akkor, hogy amint ideje megengedi, újra látogat az oradeai zsidósághoz, amelyet már régen szívébe zárt. Ezt az ígéretet azzal is megtoldotta, hogy legközelebbi jövetelkor W. Filderman a romániai zsidóság Legfelsőbb Tanácsának elnöke is eljön, hogy informálja Erdély legmagyobb zsidó lakta városának közönségét a zsidóság aktuális problémáiról. — A napokban több száz aláírással meghívó ment Filderman elnökhöz és Horia Carphoz, amelyben kéri, hogy együtt M. Zeller Sarleanu és Michel Leiba ókirályságbeli vezetőikkel mielőbb eljőjenek. A város zsidósága nagy érdeklődéssel várja a kitűnő vezetők oradeai látogatását.

Az Erdélyi-Bánati Hitközségek Szövetségének közgyűlése

Április 21-én tartotta szokásos tavaszi közgyűlést az Erdélyi-Bánati Nyugati Szerbiában és Zsidó Hitközségek Szövetségének elnöki tanácsa Oradeán, amelyen az elnöki tanács tagjai közül igen sok hitközség is képviseltette magát. Elnöklő dr. Adorján Armin megnyitójában ismertette a zsidó hitközségek jelenlegi szomorú helyzetét, amelyet a kormányzati intézkedések még csak súlyosbítanak. Ismertette mindazon intézkedéseket és eljárásokat, amelyeket az elnökség az utóbbi időben a hitközségek érdekében a kormányhatalom tényezőinél megtett és azon reményének adott kifejezést, hogy a jelenlegi súlyos helyzetben is meg fogjuk tenni kötelességünket hitközségeink és azok intézményei irányában. Össze kell fogjunk és egyesített erővel kell dolgozunk és éppen ezért örömmel üdvözli azt a nemrég létrejött fúzióját az összes nagyromániai Unióknak, az u. n. Federatia Unimilor Comunitatilor: Evreesti din România, amely egyesített központi szerv lesz hivatala egyetemesen sikrásszállni jogaink és érdekeink védelmében.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után Lax Salvator főtitkár olvasta fel munkajelentését, melyben felsorolta az utóbbi időben az irodára által teljesített munkát, amely élénk bizonyítékát adta annak, hogy hitközségeink és azok intézményei ügyében állandóan dolgozni kell. Jelentése kapcsán megemlékezett azokról, akik az utóbbi időben elhunytak és eddigi tevékenységükkel és szolgálataikkal felejtethetetlen érdemeket szereztek maguknak a zsidóság körében. Majd dr. Fischer József volt kamarai képviselő, szövetségi alelnök tartotta beszámolóját a bucarestii federáció megalakítása és az államsegély törzése elleni eljárásokról és azokról a heroikus munkákról, amelyeket a delegáltak és megbízottak az utóbbi időben érdekében és jogaink védelmében a kormánytól végeztek. Ezek az eljárások még mindig nem fejeződtek be, csupán a közbefjött husvétii vakáció miatt szünetelnek és mielőtt megszűnik a vakáció, a bizottságok teljes erővel és szívóssággal folytatják harcukat jogaink védelmében, sőt remeink orvoslásáért.

Az elnöki tanácsülés köszönettel vette a bejelentéseket és további munkára kérte fel a megbízottakat, hogy a bucarestii központtal együtt minél erőteljesebb és eredményesebb munkát végezzenek.

Ezután a közgyűlés elhatározta, hogy az ezévi kongresszust Lugoj városában fogja megtartani május 31-én és június első napjaiban, amely alkalommal egyidejűleg a lugojai hitközség szeretett lelkipásztorának, dr. Lenke Manó főrabbi urnak 40 éves papi működési jubileumát is meg szándékszik ünnepelni. Ugyancsak a kongresszus napirendjén fog szerepelni az új tisztújítások megkezdése, miután a mai vezetőség és bizottságok mandátuma lejárt. Végül az elnöki tanácsülés felhívással fordult az összes hozzátartozó hitközségekhez, hogy részesítsék hathatós anyagi támogatásban a országos irodát, hogy feladatait teljesíthesse.

Több kisebb intern ügy tárgyalása után az ülés a késő déli órákban ért véget és a delegátusokat és elnökségi tagokat az oradeai hitközség látta vendégül.

— Eljegyzés. Grünberger Cháncsu Timisoara és Hirsch Adolf Sibiu jegyesek. (Mindkét külön írtatás helyett).

— Megelőnkült a telavivai építkezési tevékenység március havában. A telavivai városi tanács hivatalos jelentése szerint új épületek emelésére március havában 30.000 négyzetméterre adtak ki engedélyeket, míg január és február hónapokban 20—20.000 négyzetméterre adtak ki engedélyt. Ebből megállapítható, hogy március havában ötven százalékkal erősödött az építkezési tevékenység. A Hadar Hakarot len március havában kilenc új épületet emeltek, 156 szobával, februárban tíz házat, 160 szobával, míg januárban 4 épületet, 56 szobával.

TIP. PASZTOR, ORADEA.

Zsidó humor

AMIKOR AZ ORVOSON SEMMI RAVASZSÁG NEM FOG KI

Baron Jónást, az ismert budapesti zsidó orvos-professzort felkereste lakásán egy vidéki jómódú kereskedő. Nagyon betegnek érezte magát és a nagyhirű sebészhez fordult, hogy gyógyítsa meg. Baron megvizsgálta és megnomdta neki kerekben, hogy veszedelmes műtétet kell elcsinvennie. Lehet, hogy meggyógyul, de az is lehet, hogy belepusztul.

— Menjen haza, jó ember — tette hozzá szelíden — intézze el a dolgait, szűzán jöjjen vissza, hogy megoperálhassam. A operáció pedig háromszáz forintot fog fizetni.

A jó ember csakugyan hozzautazott és otthon megmagyarázták neki a barátai, hogy boldond csinál, ha ennyi pénzt fizet az operációért. Azt tanácsolták neki, hogy egészen egyszerűen fekdjék be a Zsidókórházba s Baron professzor ott ingyen kötefés megoperálja.

A beteg megfogadta a jó tanácsot és tőle nap nár ott fekdtt a Zsidókórház sebészeti osztályán, melynek Baron tanár volt a főorvosa. Amikor Baron rendes vizitjét tartotta, már messziről észrevette a gazdag páciens, aki tud akart járni az eszén. De egy pillantással sem árulta el, hogy már látta valakit, aki odaült az ágya elé és közömbös hangon kérdezte tőle, hogy mi baja van. A ravasz férfiú tövörölhegyire elmondta újra a betegsége történetét. Baron szó nélkül hallgatta végig, aztán odafordult az asszisztenséhez, aki mellette állt és komor arccal mondta neki:

— Asszisztens ur! Ezt az embert holnap reggel meg fogja operálni. De figyelmeztetem, hogy jól vigyázzon, nehogy megint melléje vágjon, mint a minap.

A FALESZTINAI GYERMEK

Rev. I. L. Fischmann, a Mizrahi kiváló vezére beszélt az erecsizraeli nyelvproblémáról. Elmondta, hogy Schalom Asch, a kiváló jiddis író egyszer egy héber tanítóval vitatkozott erről a kérdéstről, végül a vitát fogsáással akarták előlteni. Megállapodtak abban, hogy Schalom Asch hátulról megduzza egy gyermeknek a fület. Hogyan fog erre reagálni a gyerek? Asch erősködött, hogy jiddisül mammet fog kiáltani, a tanító pedig azt állította, hogy héberül immat fog tanulni. Nyomban tette került a sor. Asch egy uccán játszadozó gyermek mellé lepoztott és megduzta a fület. A gyerek viláig gyorsan megfordult, végigmérte az ismeretlen, nagy darab embert, aztán dühösen rákiáltott: Chamra! A fogsáást tehát egyikük sem nyerte meg, mert a gyerek héberül kiáltott ugyan, de nem az anyja után, hanem Ascht — szomuzta te.

WEIZMANN — A PROFESSZOR

Cháim Weizmannról, a Jewish Agency elnökekről beszélük:

Weizmann professzor tudvalevőleg egy idő óta a jeruzsálemi egyetem rechovothi kiserleti államását vezeti. Ezt az új tudományos intézményt amely a legmodernebbül van felszerelve, a londoni Zief család alapította korán elhunyt fiuk emlékére, akinek nevét viseli (Zief kutatóintézet). Történt, hogy amikor Weizmann első előadásának tartására megjelent a tanítványok előtt, egyik-másik bizalmasan kezdetű feléppri, mintha acionista kongresszuson volnának, ahol mindenki demokratikusan elmondhatta véleményét egyegy előterjesztésről és bátran szembeállhatott az elnökkel. Az angol egyetemek szigorú reverenciájához szokott Weizmann professzor észrevéve a helyzet félreértését, mosolyogva, de kellő komolysággal szólt:

„Meine Herren, hier ist kein Kongress, hier bin ich kein Präsident, hier bin ich der Gaj“

— A szervezetben felhalmozódó hughysav okozta fájdalmakat felülmúlhatatlanul az Urodonal gyógyítja és szünteti meg. Az Urodonal ezirányú szolgálatait az orvosi tudomány és kiváló professzorok tették közismertté.

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL,
ORADEA
Uradá Iosif Vulcan No. 4.
Telefon: 440.

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Wasserstrom Sándor - Leitner Zoltán

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön: Hitközségeknek és vallalaloknak 500, magánosoknak: egész évre 300, félre 160, megyetve 85 lel. Külföldön: 120-80, 45, 25 ek, 180, 95, 50 dinár. 25-15 Pengő, 10-6 Dollár.

A francia választások zsidó szempontjai

Valahogy a tollunkra tölül egy tréfás epitód, amit el kell mondanunk, bár a helyzet komolysága nem engedné ezt meg nekünk. — Amikor Bécsben 1914-ben megjelentek a mozgósítási parancsot tartalmazó nagy, ucai plakátok, akkor a tolongók között állott egy galíciai fiatalember, ki nem értette elégé a nyelvet. Odafordul egy járókelőhöz és megkérdi:

— Mondja uram, jó lesz ez nekünk zsidóknak? ...

Ez jut eszünkbe, amikor arról kell írni, hogy Franciaországban a vasárnapi képviselőválasztásokon a baloldali győzött és a Tizkereszt és más elnevezésű szélsőjobboldali reakciós pártok csufos vereséget szenvedtek. Felületes szemlélő úgy gondolhatja, hogy tekintettel a fasiszta pártoknak világ szerte megnyitkozozó általános zsidóellenes beállítottságára, valósággal szerencsének mondható, hogy a szocialdemokraták és a többi baloldali pártok győztek. De ilyen a mi zsidó „szerencsénk”. Kétségtelen, hogy valóságilag tragédia lett volna a világ zsidó ságára különösen a közép és kelet-európai zsidókra, ha a Croix de Feu és Királyi-kancsok győztek a francia választásokon. — Az általános európai reakció megerősödött és a háborús szellem tombolása még izzóbb lett volna. És Hitlerék sem rejtették volna suba alá örömliket Hiszen francia gyűlöletük mellett is a baloldalt még jobban gyűlöltek a náciik, mint a Franklin Bouillon tábornok egészen szélsőséges francia nacionalizmusát amely az általuk várva-várt hadi szellemet reveltálta volna.

De vajjon a baloldali parlamenti többség jó lesz-e nekünk zsidóknak? — kérdezzük nyiltan és tesszük fel a kérdést önmagunknak. Be kell, hogy valljuk, hogy csak látszatra olyan kellemes ez a választási eredmény számunkra és csupán közvetlen kihatásaiiban sokkálta jobb ez számunkra, mintha ök, jobboldali pártok vitték volna el a győzelmi pálmát.

Ezzel szemben gondoljunk csak arra, hogy milyen hatalmas propagandát fog kezdeni a német márkával agyontámogatott antiszemita sajtó a legtöbb európai országban a francia választással kapcsolatban. Gondoljunk csak el, hogy milyen agitáció indul meg Németországban, a világ zsidósága ellen és mi lesz a keleti államokban? Ugye megmondtuk már régen és itt az oklatus bizonyíték, hogy szocializmus és kommunizmus egyenlő a zsidóval, és Leon Blum és a zsidók vezére vezet az „elzsidósodott” francia demokráciát — ordítja majd Hitler. — Ugy képzeli, hogy Tardieu, Leon Daudet, de-la-Rocheue ezredes sem fogják véka alá rejteti érzelmeiket és megrohannozzák majd a francia polgárt azt mondván nekik, hogy „destruktív” zsidó uralel kezdők Franciaországban, az élen Leon Blum-al, a kiváló poli-

tikussal, aki a szemükben „zsidó” lesz. S hiába a francia tömegek politikai érettsége, a métey terjedni fog mindenfelé. Francia és zsidó, demokrácia és szabadságharc, destruktó és kommunizmus — mind egy és Leon Blum a — kapitány.

Uj zsidóellenes világhullám lesz a következménye a francia választásoknak. — Ha a szélsőjobb jött volna az is rossz lett volna. De így is kellemetlen és nem sok öröme fog benne tenni a világ zsidóságának. A

zsidóság szempontjából sokkal egészségesebb lenne, ha a régi közép pártok uralma maradt volna. De kár erről meditélni, mert 10 millió francia akarata nyilatkozott meg a két vasárnapon az ezen semmiféle módon változtatni nem tudunk.

Higyjük inkább azt, hogy a berlini zsidóellenes pólusnak, megfelelő antipólusa lesz Páris s ha a mi székebb horizontot követelő pronomszított zsidó politikáinknak nem is kvadrál egészen a választások eredménye, az emberiségnek magasabb elvi szempontjából mégis örvendetes, hogy nem fekszik rá a sötétség Európa nyugatára és a jobb emberi jövő derengése ad magabizást, a lázban és bizonytalanságban égő kontinens százmillióinak.

A szocialista pártok győzelme folután

Leon Blumot illeti meg a francia kormányelnökség

Páris. — A francia közvélemény még mindig a választások eredményeinek a hatása alatt áll. A baloldal, amelynek 412 tagja került be a parlamentbe, természetesen örvend nagy szabású győzelmének, viszont a 206 taggal parlamentbe került közép és jobboldali pártok lehagoltak, de amellett elszánt harcot hirdetnek.

Természetesen, most a baloldali győzelem lehetővé teszi, hogy a közeljövőben szocialdemokrata kormány kerüljön a francia nemzet élére.

Elsősorban Leon Blum kerülhet kombi nációba, mint francia miniszterelnök, aki év tizedek óta vezére a francia munkásmozga-

lomnak. Leon Blum 1872-ben született Párisban. Előbb irodalmi téren tűnt fel és már 1891-ben fejtűnéstékeltő írásokat közölték tőle a lapok és folyóiratok. Főlképen a „Revue Blanche”. A „Petit Republique Francaise” lapban nagy tanulmányai jelentek meg az állami monopoliomokról. Később a francia szocialista párt élére lendült, s régiidők óta mindenkor súlyos szava volt, a francia kormány megalakításánál. — Régióta kamarai képviselő. Zsidó mivoltát sohasem rejtette véka alá és Szabastina építésének régi híve aki szóban sirásban erős agitációt fejtett ki többek között a „Keren-Hajjesod” érdekében.

Thomas gyarmatügyi miniszter a londoni rádió utján megnyitó beszédeket tartott a fel-avivi vásárról

Jeruzsálem. — A telavivai mintavásár megnyitása programszerűen zajlott le. A palesztinai kormány főtitviselői, Sir Artur Wauchope főkormányzó vezetésével megjelentek a megnyitáson. Dizengoff főpolgármester üdvözölte a megjelenteket és megnyitó beszédében vázolta a vásár jelentőségét az egész Közelkelet szempontjából. — Dacára a legutóbbi eseményeknek, a töretlen zsidó épitőerő szimbóluma ez a vásár.

Thomas gyarmatügyi miniszter Londonban a rádió utján tartott megnyitó beszédét amelyet a mintavásáron megjelent nagyszámú közönség tisztán hallott. Hangsúlyozta, hogy sajnálja a két hét alatt történt szomorú eseményeket, amelyek mély fájdalommal töltik el. Szerencsét kívánt a kiállítóknak és a látogatóknak.

Az arab sztrájk különbben nem sikerült.

dacára annak, hogy még a mérsékelt arab vezetők, mint például Dr. Khaldi jeruzsálemi arab polgármester is a sztrájkbizottság tagja lett. A helyzet Jeruzsálemben még eléggé feszült, 12 nap óta nem járnak imádkozni a Szentfalhoz és nincs minjan.

A bevándorlás korlátozásáról beszélnek amelyet állítólag a kormány ajánl a Jewish Agencynek, amelyet az minden bizonynyal visszautasít, mert az a gyengécsk jele volna. Chederin az arab gyujtogatások nagy kárt okoztak, amennyiben a Palesztina Fruit Company narancs-export társaság raktárait felgyújtották és 10.000 font kárt okoztak. Balfuria koloniat 25 duna merdő égett el. A kormányzó kijelentette, hogy amennyiben tovább folyának a gyujtogatások az arab falvakra kollektiv büntetéseket szab ki.